Реклама
Ad

"Швидкого завершення війни очікувати не варто": інтерв'ю з Сергієм Притулою

10:00 12.06.2026 Пт
29 хв

ДМИТРО ОЛІЙНИК

Фото: Сергій Притула (РБК-Україна)

Не витрачай час на шум! Читай тільки суть з РБК-Україна у Google

Війна в Україні остаточно переходить у високотехнологічну площину. Поки суспільство живе очікуваннями швидкого фіналу, реальність на фронті диктує потребу в грі в довгу, де головним важелем примусу Росії до перемовин стають діпстрайки та методичне випалювання її економіки далеко за лінією фронту.

Про те, чому війна навряд чи закінчиться цьогоріч, як пройшла закрита зустріч із Володимиром Зеленським, чому білоруська армія не піде в наступ – в ексклюзивному інтерв'ю для РБК-Україна розповів громадський діяч, волонтер і засновник благодійного фонду **Сергій Притула**.

Головне:

- **Про завершення війни:** Швидкого фіналу очікувати не варто, адже риторика Кремля не передбачає реальних перемовин, а Путін перебуває у власній інформаційній бульбашці.
- **Технологічна перевага:** Україна нарощує виробництво власних "діпстрайків", які вже завдають дошкульних ударів по економіці РФ і стають ключовим фактором у протистоянні.
- **Доля Криму:** Звільнення півострова – не швидка перспектива, проте сухопутний коридор поступово береться під вогневий контроль, що веде до колапсу окупантів.
- **Майбутнє політикуму:** Суспільство має колосальний запит на ветеранів та волонтерів у владі, проте "стара система" намагається втриматися, ігноруючи потребу в оновленні еліт.
- **Демографічний виклик:** Повернення біженців та збереження людського капіталу – головний тест для української держави, який досі не має чіткої стратегії вирішення.

– Зеленський і Буданов заявили про ймовірність завершення війни вже цього року. Ви, як керівник фонду, що планує на місяці вперед, як це сприймаєте? Відчуваєте наближення фінішної прямої?

– Можливо, у президента та голови його Офісу є дані, якими не володіють інші. Але моє відчуття – цього не трапиться. Від нас не все залежить.

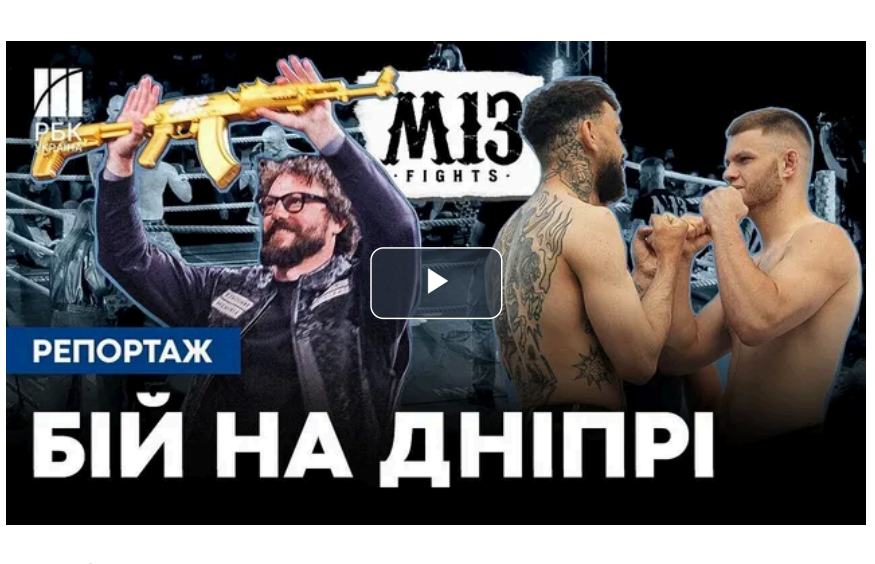

Є особа в Кремлі, і, відштовхуючись від його риторики на Пітерському форумі, де він трясе "Орєшніком" і не бачить сенсу в перемовинах, **швидкого завершення очікувати не варто.**

Але ситуація динамічна. Можливо, влада розуміє масштаби нарощування ударів по території РФ і подальше формування буферної зони на півтори-дві тисячі кілометрів углиб російської економіки.

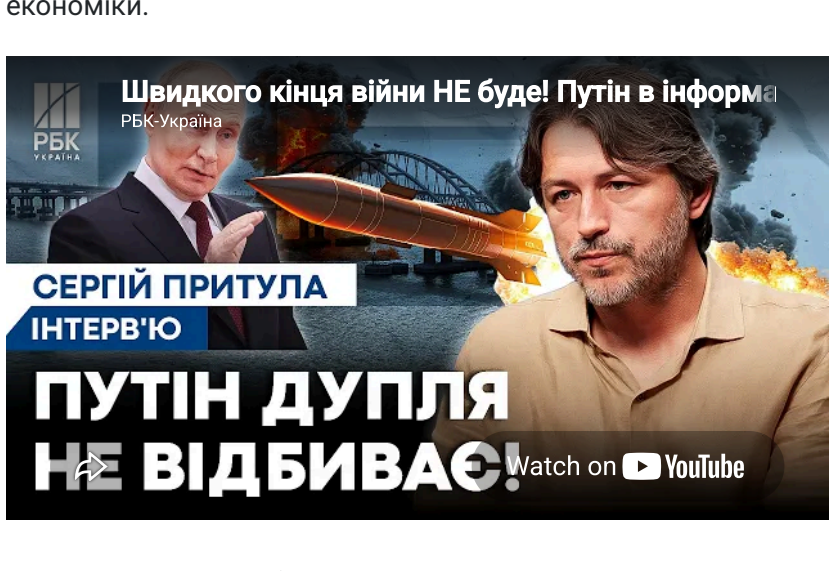

Можливо, вони сподіваються, що це стане тим важелем тиску, який змусить Росію вийти зі своєї бульбашки і погодитися на перемовини.

> **Читайте також:** Зеленський зробив заяву про важливе літо і припинення вогню

– У Зеленського також нібито відбулася зустріч з Абрамовичем. Можливо, зараз дійсно йдеться не про дипломатію, а саме про силовий примус Путіна?

– Змусити Росію йти на поступки самотужки – вкрай важко. Про це ми просимо світ ще з 24 лютого 2022 року. Тому **дуже боляче від заяв Трампа, який офіційно самоусунувся**: розказував, що припинить війну за день, а зрештою сказав нехай Путін із Зеленським самі розбираються.

Дуже хочеться, щоб не вивітрився наш зовнішньополітичний трек останніх років – зміцнення стосунків з Євросоюзом, Британією та "Великою сімкою". У нього величезний потенціал.

Окремо є Joint Expeditionary Force – організація на чолі з Великою Британією, куди входять нордичні, балтійські країни та Нідерланди. Це саме ті держави, які найбільше допомагають нам зброєю та грошима. Нам точно варто впорядкувати ці стосунки юридично.

Багато хто в українському політикумі позитивно оцінює потенційне приєднання до цього альянсу. На тлі регулярних заяв Трампа про недієздатність НАТО **ми мусимо уважно придивлятися до інших безпекових союзів.**

Тому під час адвокаційних поїздок до Британії чи Скандинавії я, як представник громадянського суспільства, акуратно запитував про дорожню карту для приєднання до них. Але, очевидно, цей трек – виняткова парафія МЗС, президента та військово-політичного керівництва.

Фото: Боляче від заяв Трампа, який офіційно самоусунувся, – Сергій Притула (інфографіка РБК-Україна)

– На тлі загальної млявості та нерішучості колективного Заходу щодо російської загрози, чи вважаєте ви, що Британія та нордичні країни здатні діяти жорсткіше і справді дати Путіну по зубах?

– Я вважаю, що є історичні реалії взаємовідносин Британської та Російської імперій. Є російська фраза "англичанка гадит", у якій сфокусована оця квінтесенція ненависті росіян до бритів, до англосаксів.

І є нордичні країни, які мають і кривавий досвід взаємовідносин із Росією, як та ж Фінляндія, і чітке уявлення, чого від неї можна чекати. І, власне, те, що фіни та шведи опинилися в НАТО – це і є їхнім усвідомленням потенційної загрози з боку Російської Федерації.

Судячи з тієї кількості дефенс аташе при посольствах, комунікації їхніх військових із нашими військовими, відвідування різних навчальних центрів і так далі, я розумію, що з цими хлопцями й дівчатами нам точно по дорозі.

> **Читайте також:** У Британії розкрили дані розвідки про рік нападу Росії на НАТО

– А як вони бачать відкритий лист Зеленського до Путіна? Як така тональність загалом має сприйматися нашими партнерами?

– Я вважаю, що це, в принципі, був лист не до Путіна. Той текст, який ми бачимо в публічній площині – це і для внутрішньої аудиторії, і для західних партнерів. Але я підозрюю, що, **можливо, була ще якась закрита частина листа.**

Ви згадували про Абрамовича – можливо, через нього щось було передано. Це така цікава гра. Результати якої десь є видимими, а десь – не зовсім.

– Західні інсайдери зараз пишуть, що Зеленський попередив Путіна: буде балістика і буде йому несолодко. Ви б цього очікували влітку? І чи це мало б злякати Путіна?

– Я підозрюю, що його вже нічого не може злякати, тому що він живе у своїх "потьомкінських деревнях". Судячи з його риторики та заяв, він дупля не відбиває в тому, що відбувається на фронті.

Він не бачить реальних проблем, які є в Росії. Коли він заявляє: "От в українців немає ППО, а в нас є ППО"... Ну, так твоє діряве ППО дозволяє вигрібати від Туапсе до Санкт-Петербурга! Тобто хлопці із Сил безпілотних систем, які розвалили цей Кронштадт, пітерський порт – взагалі красунчики.

Просто вимазали пику Путіну на очах усіх цих недолугих, які приїхали на цей економічний форум. Браво. Краса.

Підозрюю, що **балістика дозволить завдавати ще дошкульніших ударів по Росії.** Коли це трапиться, я буду аплодувати стоячи, тому що ми повернемося в такий дуже невеликий клуб країн у світі, які спроможні виробляти власну балістику.

Зараз вже ті люди, які спромоглися повибивати експортні можливості нафтопродуктів Росії, зробили величезний подвиг. Тому що на тлі загострення в Ормузькій протоці через війну з Іраном нафта злетіла в ціні втричі, проте це жодним чином не допомогло росіянам отримати бенефіти від ситуації.

Саме тому, що дуже грамотно працюють наші ССО, ГУР, ЦСО "А", СБС по вишибанню їхніх спроможностей. Тому так, це буде тільки нарощуватися з нашого боку.

Я ще минулого року казав, що на тлі наших успіхів у 25-му, ми зійдемо з розуму від того, що відбуватиметься у 26-му. Тому що ми вдосконалюємося. У нас з'являється все більше і більше мідлстрайків і діпстрайків.

– Те, що ми зараз бачимо – це ще не межа для України?

– Ні, це не межа, наші спроможності будуть прогресувати. Наприклад, одна модель діпстрайку: у своїй первинній формі це був дрон, який міг провести 7 годин у польоті, несучи 50 кілограмів корисного навантаження. Зараз цей дрон летить 13 годин.

Росія дуже велика, ти не можеш її захистити наявними засобами протиповітряної оборони. І в нас плануванням операцій займаються геть не дурні люди. Це величезний комплекс робіт. І вишибатися буде все більше і більше.

А те, що зараз відбувається з вогневим контролем сухопутного коридору – це ж теж пісня просто.

Фото: Росіянам звалювати з Криму буде "не впервой", – Сергій Притула (інфографіка РБК-Україна)

– Якщо говорити про Крим і сухопутний шлях туди, який вони називають "Новоросією".

Рефат Чубаров, голова Меджлісу кримськотатарського народу, днями в інтерв'ю РБК-Україна говорив, що скоро російські окупаційні війська будуть тікати з півострова. Це надто оптимістично?

– Підозрюю, що це не близька і не короткотривала перспектива. Але у кінцевому результаті – так. Росіянам звалювати з Криму буде "не впервой", вони це вже проходили. І в цьому контексті Кримський міст може їм стати у великій пригоді, якщо наші його не розвалять до того часу.

А зараз, дивіться: по Кримському мосту пальне вони завозять у дуже рідкісних випадках. Зазвичай ешелони з цистернами там вже не йдуть, їм вистачило одного разу. Паромами, якими вони користувалися, наші успішно потопили.

Сухопутний коридор береться під вогневий контроль, на ньому випалюється все, що тільки можна.

Зараз **вони взагалі йдуть на скоєння чергового воєнного злочину** – міркують, як маскувати під цивільний транспорт свої паливозаправники, цистерни тощо. Не можна цього робити, але вони будуть. Усе одно їм це не допоможе, тому що наші випалять до бісової матері це все.

Таким чином, там відбудеться певний соціальний колапс. А до чого він призведе? Давайте почекаємо, подивимось.

– Говоримо про Крим, дрони на ЛБЗ, мідлстрайки, діпстрайки – чому тоді Путін каже, що в нього все окей?

– Він та людина, на яку зав'язано все. Тобто історія прийняття рішень: якщо в нашій країні вона існує на якомусь горизонтальному рівні, то в росіян це абсолютна вертикаль.

Я дивився уривок із виступу якогось чи то ФСБшника, чи то ГРУшника, який пояснював, що проблема неповоротної державної машини Росії якраз у тому, що все має йти на погодження на самий верх.

> **Читайте також:** Росія звинуватила Україну в "ударі по історії" в Криму, але її брехню викрили

Теоретично для нас, можливо, це навіть і добре, що там не приймаються рішення на інших рівнях, а всі чекають на волю царя-батюшки.

– Росіяни знову згадують про ядерку, Z-воєнкори нагнітають. А ще постійно попереджають про можливий напад з Білорусі. Що вони намагаються зробити? Переламати хід війни за рахунок страху? Які в них зараз варіанти?

– У них купа варіантів, включно з тотальною мобілізацією, на що Україна має добре продумати відповідь. У них величезний ресурс для "м'ясних штурмів", тому наша ставка на технології – єдиний правильний шлях.

Дякувати Богу, наша інженерна школа доводить свою спроможність.

А всі ці заяви – це інформаційна історія, спроба тримати нас у стані перманентного страху. Але **я не впевнений, що білоруси до нас полізуть**. Їх можуть спробувати розіграти як карту, але я б хотів розраховувати на їхній саботаж.

По-перше, вони бачать ситуацію на полі бою, у них мало військ і немає такого досвіду, як у росіян. По-друге, **у пересічного білоруса історично немає такої ненависті до українців, як у кацапів**, для яких успішний українець – це найстрашніше. Білоруси завжди залишалися в ролі "молодших братів".

Фото: У пересічного білоруса історично немає такої ненависті до українців, як у кацапів, – Сергій Притула (інфографіка РБК-Україна)

– Що ще нам зараз загрожує? Військові часто кажуть, що росіяни мавпують наші технології і з часом масовано б'ють по нас тим самим.

– Це реалії. Але ми завжди маємо певне вікно можливостей. Зараз, наприклад, є технологія, доступна обом сторонам, але наші інженери придумали фішку, до якої росіяни ще не дійшли. Тому наразі ми виносимо їх по цьому треку "в одну калітку". Скільки місяців пройде, поки вони це скопіюють – не знаю.

Наш фонд системно працює по перехоплювачах розвідувальних і ударних БПЛА, включно з "Шахедами".

Ми створили закритий цикл: минулого вересня відкрили сертифікований Міноборони навчальний центр, готуємо екіпажі, обладнуємо мобільні центри управління і постачаємо найкращі засоби ураження. Зараз ти дивишся на той "зоопарк" ворожих дронів і розумієш, що ми здатні збити все.

Перший "Шахед" збили в лютому 2025 року (софт був написаний в Україні, але власність – ні). А з весни 2025-го пішли вже суто українські рішення. Це довгий шлях проб і помилок.

Росіяни не дебіли, постійно роблять апгрейди: то система ухиляння, то більша швидкість, і наші засоби ставали неактуальними. Але сьогодні держава вже має і масштабує міцний десяток перехоплювачів.

І тут дуже класно працює синергія держави та фондів: ми першими знаходимо технологічне рішення, купуємо його, виробник отримує обігові кошти на розвиток. Держава бачить ефективність і тоді вже робить велике замовлення. Нам дуже комфортно на цій території співпраці.

– Щось велике й масштабне, на кшталт Народного супутника, зараз планується?

– Важлива не гучність проєкту, а його ефективність. Зараз у фонду є проєкти, дорожчі за "Народні Байрактари". Маємо мільярдний проєкт "Антишахед" – минулого місяця ми перетнули його екватор, зібрали понад півмільярда гривень і все це контрактуємо.

Ще є мегаефективний проєкт "Щелепи", планку якого цьогоріч підняли до 800 мільйонів. Він з'явився минулого року: коли через кадрову катавасію Агенція оборонних закупівель стратила й не законтрактувала важливу номенклатуру, ми вирішили підставити плече.

Тому ми постачаємо тандем: один із найкращих розвідувальних безпілотників "SHARK-M" і баражуючий боєприпас.

Коли ГУР показує, як випалює російську логістику сухопутного коридору до Криму і скромно дякує нашому фонду – це саме воно. І коли боєприпас за пару мільйонів гривень спалює ворожу РЛС за 100 мільйонів доларів – це страшенно надихає. Особливо, коли потім можеш особисто потиснути руку цим військовим.

– Тобто вау-проєкту від вас не очікувати, але ви зараз представлені всюди.

– Це і є вау-проєкти! Під час "Студентської гонки" студійки 44 університетів зібрали три з гаком мільйони гривень. Ми купили 20 перехоплювачів "Spitfire", передали їх 38-му зенітно-ракетному полку, і вони збили ними 12 "Шахедів" та 8 розвідувальних БПЛА.

Скажіть, хіба це не вау? Діти скинулися по 20 гривень – і 12 "Шахедів" не долетіли, не вбили, не зруйнували чиюсь хату й долю.

Ми просто призвичаюємося до таких речей, а не треба. Бо це "вау" є в кожному кроці українського суспільства і на п'ятому році такої страшної повномасштабної війни, і загалом на понад 13-му році війни з Росією.

– Є "вау" і в негативному сенсі: бусифікація, зарплати військовим, терміни служби. Були анонси реформ армії, але чи справді щось відбувається?

– Готовий обговорювати це тоді, коли воно трапиться. Реформа ТЦК – дуже складне питання до тих, хто обіцяв її зробити.

Щодо виплат і зарплат має відповідати рівню ризику. І це стосується не лише піхоти: забезпечення має бути кратно більшим. Нагорі демонструють готовність іти на ці кроки, але питання – де брати гроші.

> **Читайте також:** Аудит коштів, реформа ТЦК і захист неба: озвучено перші пріоритети Міноборони

Наприклад, я спілкуюся з хлопцями, які запускають діпстрайки і випалюють російську економіку. Вони працюють на відстані від ЛБЗ, тож їхня номінальна ставка – десь 30 тисяч гривень.

Але якщо їх вичисляють, туди одразу летить "Іскандер", гинуть люди і нищиться техніка. Їхній ризик не врахований у зарплаті. Це те, що я особисто проговорював на зустрічі з президентом.

Фото: Щоб меншою кількістю людей захистити таку велику країну від цих ублюдків, нове покоління має бути дуже смарт, – Сергій Притула (інфографіка РБК-Україна)

– Ви писали, що говорили із Зеленським також про освіту, експорт зброї та залучення благодійних фондів до закупівель МО. Наскільки президент дослухається? Чи стало легше дихати після кадрових змін в ОП?

– Настільки, що тепер є можливість принаймні прямо поговорити з президентом. Раніше була історія капсулювання, бо з Андрієм Борисовичем [Єрмаком] у нас ще з давніх часів не склалося.

Щодо залучення фондів як закупівельних агентів із нульовою маржею – зараз м'яч на полі президента. Я запітчив йому проєкт: так ми зможемо купувати для армії більше й швидше за ті самі державні гроші.

Наша команда з Верховною Радою, урядом та BRDO прописала всю нормативку і віддала: нате, подивіться. Сподіваюся на політичну волю, щоб імплементувати це в життя.

Освіта – це була перша розмова з президентом. Головна візія: припинити розглядати освіту просто як навчальний процес. Я показав президенту демографічну сітку: росіяни у 2022-му нарвалися на нашу найбільшу вікову групу чоловіків 40-50 років.

Нас було багато, був людський капітал для захисту. А ті, кому зараз 15-20 років – це наш ботлнек, їх кількісно мало.

Щоб меншою кількістю людей захистити таку велику країну від цих ублюдків, нове покоління має бути дуже смарт. Тому будь-яка доктрина нацбезпеки повинна бачити освіту своїм фундаментом. І туди треба заливати стільки грошей, скільки потрібно.

– Стільки ж, скільки ми зараз в оборонку заливаємо?

– Ми зараз говоримо про **трильйони гривень, які заливаємо в оборонку.** Це означає, що ми маємо знаходити можливість у будь-який спосіб заливати в освіту стільки грошей, щоб відновити престижність професії вчителя, і щоб університети випускали людей із практичними знаннями, а не з теоретичними. Так, знаходити такі гроші складно.

Тому я й сказав президенту: коли я їжджу на конференції Recovery of Ukraine (зараз у Варшаві буде, в Берліні був), там усі говорять про відбудову мостів, заводів, фабрик, лікарень і шкіл.

Я кажу: якщо із цих шкіл не будуть виходити розумні діти, то це дуже сумнівне питання, що ж ми відбудовуємо. Проєкти відбудови потрібно перестати сприймати лише як відбудову матеріальних цінностей.

Відбудова країни – це відбудова суспільства, яке має стати кращим. Наші діти мають стати набагато кращою версією нас.

– Це складна гуманітарна історія. Навряд чи президент здатен сам усе це зробити. У вас є відчуття, що там є команда? Хто грає на цьому полі?

– Ганьбити Офіс президента найлегше (хоч і є за що, і я там довго був "не в тому списку"), але я розкажу про те, що вже працює. Минулого року президент доручив розвивати національний спротив.

Пані Верещук з ОП вчинила мудро: не стала набивати ґулі з нуля, а прийшла до нашого фонду.

З літа 2022 року ми розгорнули найбільшу мережу Центрів готовності цивільних, де тренінги пройшли майже 100 тисяч людей. У нас є справжня "біблія проєкту". Ми попрацювали, і в сухому залишку: державні Центри нацспротиву вже відкриті по всій Україні.

Крім того, з вересня у вишах запроваджують курс основ нацспротиву. Це зняло соціальну напругу, бо батьків і студентів страшенно лякала обов'язкова базова військова підготовка (БЗВП). А інтегрований курс – це всім ок. Ось вам приклад синергії влади й суспільства.

Тому перед зустріччю з президентом я знову бачився з пані Верещук, бо ми метчимося ще в одній темі – це бачення важливості Пласту.

Нардеп і командир Роман Костенко розказував мені, що цілеспрямовано шукає в підрозділ пластунів (у нього в загоні служило четверо таких хлопців, двоє з них, на жаль, загинули).

Це найбільш вмотивовані воїни, яким не треба нічого пояснювати. Того левелу патріотичного виховання не демонструє жодна інша організація.

Тому я кажу і голові СБУ, і президенту: давайте припинимо розглядати Пласт просто як скаутів. Це елемент національної безпеки! Богдан Гаврилишин колись сказав: якби Україна мала 500 тисяч пластунів, за її майбутнє можна було б не переживати.

Масштабувати це без держави вкрай важко. Вона має всіляко сприяти, але з одним маленьким уточненням – щоб це не перетворилося на піонерію.

– А чи може воно не перетворитися на піонерію за державної участі? Сучасні зумери та покоління "альфа" виросли в TikTok – напевно, Пласт має осучаснюватися?

– Усе має відбуватися нативно. У деяких областях про Пласт є чимало міфів, і люди після радянської піонерії ставляться до нього агресивно. Тому ми залучаємо різні бульбашки, щоб зробити цю "експансію" Пласту притомною й нативною.

Фонд родини Загорій допомагає нам дослідити проблемні питання інтеграції на Півдні та Сході (Миколаївщина, Запоріжжя, Сумщина), а агенція Postmen – з управлінням брендом.

Водночас я прошу керівників ОВА: знайдіть у себе по 5 гектарів біля лісу й водойми для постійних таборів. Це комплексна робота – треба дивитися за горизонт і розуміти, яким має бути наше суспільство колись.

Фото: Жодної державної програми щодо повернення українців не існує, – Сергій Притула (інфографіка РБК-Україна)

– Але плоди цього будуть не завтра, а діяти треба вже сьогодні. Як ви оцінюєте страхи українців, що трудові мігранти заберуть робочі місця? Водночас ніхто не проти іноземців у ЗСУ.

– Рекрутинг іноземців до ЗСУ – це постійний трек. У нас успішно інтегровані в бойові порядки колумбійці та інші національності, найбільше рекрутів постачає саме Латинська Америка.

Щодо трудових мігрантів – не відбувається нічого такого, чого б ми не могли передбачити. Ще торік я просив дисіжн-мейкерів показати стратегію повернення українців з-за кордону.

Бізнес, відчуваючи нестачу робочих рук і не маючи розуміння від держави, почав самостійно вирішувати проблему й завозити

НОВИНИ

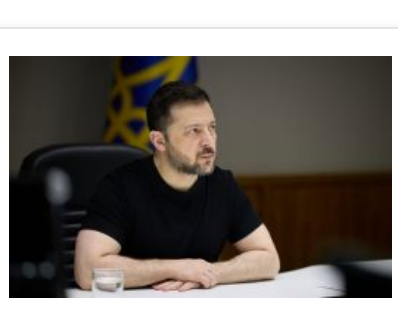

Захист залізниці, АЗС та критичних підприємств від обстрілів посилять, - Зеленський

Реклама
Ad

Далі обов'язково з'являться ті, хто накручуватиме суспільство на цій темі заради політичних бенефітів. Ми бачили в ЄС, як антимігрантська риторика нарощує м'язи політикам. Україну це теж чекає.

– Але це не є суперзагрозою?

– З боку держави це просто не було пропрацьовано профілактично: коли знаєш, що може бути проблема, спробуй її упередити.

– А як можна упередити неповернення українців?

– Давайте спочатку зробимо так, щоб ті, хто тут є, не виїжджали. У 25-му році в країнах ЄС понад 600 тисяч людей отримали статус біженця. І хоч частина з них виїхала раніше, основна маса – це саме ті, хто виїхав у 25-му.

Мало того, що нас багато вбивають росіяни, так ми ще й маємо катастрофічний відтік людей по сьогоднішній день. Це великий клопіт, а **жодної державної програми щодо** повернення українців **не існує.**

– Але існує в ЄС – там обговорюють, як повертати чоловіків, які перепливли Тису.

– Уряди країн Європи із великим задоволенням відпустять і повернуть тих українців, які сидять на соціалці. А тих, хто вже працевлаштований, інтегрований, чиї дітки пішли у школи, вони ніколи в житті не захочуть відпускати, бо це неймовірний людський капітал.

Українці не є типовими біженцями: це переважно християнська молодь, яка швидко вчить мову, інтегрується, працює й дотримується законів.

Виїхало 8 мільйонів людей – ви коли-небудь чули про українське гетто десь у Франкфурті чи про квартал українців у Лондоні, куди ввечері бояться ходити? Та немає такого.

Ми найдобріші й найкласніші люди у світі, тому **наші громадяни в будь-якій країні** – **це величезний подарунок**.

– А як ви собі бачите програму їх повернення? Яким чином із ними можна говорити?

– Єдина програма повернення – це коли тут буде безпечно і буде класна, високооплачувана робота.

Фото: Чому б не мати амбіцію створити українську фракцію в польському Сеймі, – Сергій Притула (інфографіка РБК-Україна)

– Тоді немає сенсу про це говорити, бо ані безпека, ані високі зарплати під час війни неможливі?

– Сенс є. Величезний шмат економіки в тіні – це прихований ресурс, який треба змусити працювати. Суперрецепту повернення людей не існує, хоча дехто вже вертається з власної ініціативи.

Український мілтек, до речі, зараз активно хантять фахівців з-за кордону на підприємства оборонки.

Держава мусить мати відкритий канал комунікації з тими, хто виїхав. Хтось таки повернеться, а ті, хто ні – чи не повинні вони стати нашими потужними важелями та агентами впливу за кордоном?

Читайте також: ЗМІ дізналися, чи готова Польща позбавити українських чоловіків біженства, як планує ЄС

Два роки тому мене захейтили за слова, що треба навчитися жити так, ніби Америки не існує. А зараз ми так і живемо: диверсифікували допомогу, сперлися на європейців і забезпечуємо половину потреб фронту власним виробництвом.

Цю ситуацію, яка спочатку виглядала дуже страшною, треба було просто прийняти.

Так само і з діаспорою. **Чому б не мати амбіцію створити українську фракцію в польському Сеймі?** Є ж шведська фракція у фінському парламенті. Наших у Польщі понад 2,5 мільйона разом із біженцями, вони щільно інтегровані в економіку і дають понад 2,7% польського ВВП. Це колосальний потенціал.

– Фракція має виникнути органічно, тоді воно працює. Це ж так просто не придумаєш.

– Не придумаєш, але в когось має з'явитися ініціатива. І в Україні, і в Польщі серед українців. Це означає, що десятки розрізнених фондів і громадських організацій, які там є, повинні знайти спільний знаменник і платформу.

Мають з'явитися люди, які зрозуміють: мати тих, хто лобіює інтереси національної меншини українців у польському парламенті – це краще, ніж не мати. І рухатися по цьому треку.

– А всередині тут із тіні можна економіку дістати? Ті ж антикорупційні історії можуть загрожувати нашому мілтеку. У якому стані ми зараз знаходимося? Ми не втрачаємо час?

– На мою думку, **ми втратили час із експортом української зброї.** Уряду складно пояснити суспільству продаж зброї під час війни. Але це принесло б величезні гроші, адже йдеться виключно про продаж надлишків та неактуальної номенклатури – наприклад, старих ПТУРів чи морських дронів.

Президент дав зелене світло ще минулого року, але процес забюрократизувала міжвідомча комісія. До того ж самі **виробники поки не мають спільного бачення щодо формату експорту**.

Страх суспільства, що зброя поїде за кордон вагонами, безпідставний. 99% наших мілтек-компаній створені після 2022 року і просто не мають досвіду зовнішньоекономічної діяльності. Їхній шлях на міжнародні ринки буде довгим – думаю, від півроку до року.

Трохи втрачаємо час, але рух є. Я говорив про це із Зеленським: експорт дасть компаніям кошти для реінвестицій, що вигідно і бізнесу, і державі, і ЗСУ. Зі слів президента, маємо надію, що скоро ситуація зрушить із місця.

Фото: Ми втратили час із експортом української зброї, – Сергій Притула (інфографіка РБК-Україна)

– А ви з президентом не говорили про корупційні скандали?

– Звичайно, що говорив.

– Ви розумієте, як президент бачить Міндічгейт? Він же не комунікує це відкрито в публічній площині.

– Якщо президент каже, що Міндіч – злодій і довб***б, мені здається, його ставлення до ситуації є цілком зрозумілим. Також зрозуміло, що я не буду переповідати якісь подробиці особистого спілкування.

Незалежно від того, з ким: чи це Порошенко, чи Буданов, чи Залужний, чи Зеленський – це приватна бесіда. І, в принципі, я ж не наймався в адвокати. Якщо людина захоче сама щось сказати – вона скаже.

Я від себе скажу, що почутого у відповідь від президента на мої запитання мені достатньо для того, щоб і далі продовжувати вітатися при зустрічі та спілкуватися.

– Ви відчуваєте, що є певна бульбашка – антикорупціонери, активна громадськість, – але немає такого глобального обурення в українців, як коли Януковича гнали з країни.

Це тому що всі відчувають, що зараз дійсно не час, війна, і це може нам нашкодити?

– Мені видається, що в мирний час це усе сильно б вилізло боком. А зараз, в суспільстві є розуміння, що на цій людині дуже багато всього зав'язано. Як-не-як, верховний головнокомандувач воюючої країни.

Певний градус запитань, рефлексій і реакцій у цілому по країні не такий високий, як у представників окремих політичних сил, які б дуже хотіли, щоб просто одразу летіла голова з плечей і тому подібне.

Давайте ще трохи почекаємо. У нас НАБУ щось розслідує: плівки, багато різних діалогів. Просто ми можемо дуже емоційно все сприймати, а я люблю розбиратися з тією чи іншою інформацією на свіжу голову.

І насамперед чекаю якихось повідомлень від НАБУ, бо ми минулого року доклали зусиль для того, щоб зберегти незалежність антикорупційних органів. І зараз я, як людина, яка теж виходила на площу біля театру Франка, маю право спитати насамперед у тих, кого захищав. Тому що це їхня робота – розбиратися з плівками, з Династіями і так далі.

– Чи відчуваєте, як окремі політики в країні готуються до виборів?

– Так, є цілий пул людей, які ще з осені 22-го року до них активно готуються.

– Але чи є цей рік особливим у такій підготовці?

– Тим, що вони знову розчарувалися. Мені ці люди здаються смішними. Поки я 24/7 у роботі із Силами оборони і не витрачаю жодного кілоджоуля енергії на інше, вони переймаються перспективою виборів, які хрін знає коли будуть.

У мене враження, що вони безсмертні. Ти спочатку доживи! Я от не знаю, куди завтра влучить балістика чи "Шахед" у Києві, або чи не дістане мене FPV-дрон за 20 кілометрів від ЛБЗ на Запоріжжі.

Ці люди дуже дивують: вони все життя роблять одну й ту саму помилку – приходять на посади, думають, що це вічно, і вкрай болісно сприймають змінюваність.

– У 2019-му році був запит суспільства на нові обличчя поза системою. А зараз яким, на вашу думку, буде запит? Це будуть волонтери, ветерани, молоді генерали?

– **Запит на військових у владі зараз колосальний**. Станом на сьогодні це запит суспільства номер один, аж до розмов, що без служби в армії взагалі не можна обіймати державні посади.

Переконаний, що й представники волонтерського середовища мають бути залучені до процесів – як мінімум до керування своїми громадами, де їх знають усі.

Моя філософія проста: ви ж доручали свої кошти волонтеру на користь армії? А бюджет – це теж ваші податки.

Якщо людина ефективно менеджерила ваші гроші тут, що заважає дати їй можливість менеджерити їх у місцевій раді? Тому **я всіляко підтримуватиму похід волонтерів у політику** того чи іншого рівня.

Хоча є й дуже парадоксальний запит: нещодавно бачив дослідження, де українці хочуть бачити в політиці людей із хорошими управлінськими скілами, але які до цього ніколи не були на держслужбі.

Фото: Запит на військових у владі зараз колосальний, – Сергій Притула (інфографіка РБК-Україна)

– Так було і в 2019-му році, коли непрофесійні політики прийшли до влади. Потім багато хто все це переоцінив, але і в майбутньому, виходить, прийдуть хороші військові, але при цьому непрофесійні політики?

– Моя найбільша претензія до влади з 19-го року – невиконана обіцянка призначати людей на посади через прозорі конкурси. Мають працювати правильні соціальні ліфти, щоб приходили фахівці, а не "лояльні до тіла" люди.

Зараз **держслужба стала токсичною:** чиновників не люблять всюди, а в нас це ще й підкріплено війною та загостреним відчуттям справедливості. Через це гідні люди не хочуть працювати на державу.

Днями на форумі почув історію: пані, яка 12 років прожила за кордоном, повернулася в Україну, бо "ненька потребує". Вона хотіла працювати на держслужбі, але не може через інший паспорт.

Ми **прийняли закон про множинне громадянство, але за процедурою не видали жодного паспорта**! Оце ми так переймаємося глобальним українством.

Для порівняння: Литва має урядову програму, яка заманює литовців зі Стенфордів та Єлів, що роками жили за кордоном, на держслужбу через бонуси та бенефіти.

Це дало їм потужний капітал для посилення держави. Хотілося б, щоб і ми нарешті навчилися діяти інакше.

> **Читайте також:** З ким Україна запровадить множинне громадянство: Кабмін визначив критерії

– У вас є відпрацьована відповідь на питання: чи будете ви брати участь у політичному житті після виборів?

– Ці запитання про політику з'явилися в другій половині квітня 22-го року. Тобто до початку квітня, поки йшли бої за Київ та область, тут ніхто цим не переймався. Вайб Києва березня 22-го року – це щось, чого я ніколи не забуду.

Це було місто, в якому всі були по один бік барикад зі спільним знаменником. Це були люди, які зціпили зуби й сказали: "Ні. Ми нікуди звідси не підемо, ми будемо битися за кожен дім, за кожну вулицю". Це була просто якась неймовірна атмосфера.

А потім, коли Київщину звільнили, деокупували, руських вибили, із так званих "мукачівських котлів" повернулися пацани, закатали рукава і давай займатися політикою в соцмережах: якісь туси робити, приглядатися, формувати якісь "грядки" з прицілом на перспективу. І я з них, ну чесно, угораю…

– У вас є затяжний конфлікт з Олексієм Гончаренком. Ви називали його дії і висловлювання деструктивними. Для вас є сенс не допустити Гончаренка до влади?

– У мене немає з Олексієм Гончаренком конфліктів з тієї причини, що я не реагую на його випади перманентно. Він щось там цвірінькає у мій бік.

Тільки один раз я мусив відреагувати, тому що чоловік просто зійшов із розуму й навмисно брехав. Це була дуже складна комунікаційна історія: він написав, що моя дружина під час війни купила три квартири.

Я мусив на це реагувати, бо це серйозний закид і наклеп.

Я опублікував документи, згідно з якими набуття права власності на житло дійсно відбулося в березні 23-го року, коли цей будинок уже здали в експлуатацію. Але 100% оплати за цю нерухомість було здійснено ще у вересні 2020 року. Тому я взагалі не зрозумів, чому він так поводиться.

З іншого боку... У мене така філософія сприйняття деяких людей: знаєте, енцефалітний кліщ кусає людей не тому, що відчуває до них якусь антипатію. Просто він так живе. І цей так живе. Ну, хай собі живе. Мені від того ніяк.

– Але уявімо, вся Верховна Рада та Кабмін у 2030 році складаються з "енцефалітних кліщів". Вас це напевно не влаштує, то може треба складати їм конкуренцію?

– Мені б хотілося, щоб це насамперед не влаштовувало тих, під ким ці "кліщі" ходять. У мене чисто людське питання до Петра Олексійовича: що це за "чорт" у тебе, чому ти дозволяєш йому так поводитися?

Тому що якщо щось виглядає як русня, поводиться як русня і вчиняє як русня – то це, швидше за все, і є русня. Тип, який не голосує за мобілізацію під час війни, – на кого він працює?

У нього є керівник фракції, партії – нехай розбереться зі своїм юнітом. Це ж не ми з вами маємо робити.

– Чи є сенс розбиратися? Коли прийдуть ветерани і волонтери, хіба збережуться, залишаться всі ці представники "старої гвардії"?

– У більшості своїй – так, тому що масив людей, які свого часу голосували за Бойка, нікуди не випарувався. Вони все ще є і десь там на ничку мріють про реванш. Це ніша умовного Мураєва.

– Ви думаєте, у Мураєва тут багато прихильників?

– Він не повернеться в Україну, бо його тут просто "заб'ють". Але запит на такого "інтелігентного, розумного хазяйновитого" російськомовного киянина очевидно є.

І туди ж мітить персонаж, який свого часу єдиний не проголосував за санкції проти Медведчука. Питання лише в тому, наскільки в людей коротка пам'ять, щоб знову приводити у владу негідників.

– Але я читаю Дубінського з СІЗО – у нього сотні тисяч читачів у Telegram, є ще Шарій…

– Знаєте, що приємно? Усі ці люди, які завжди на мене "стрибали", або вже сидять, або сядуть.

Мураєв у бігах, Шарію є вирок, Дубінський сидить, "Бубін лисий" (Шевченко), який до Лукашенка їздив – теж сидить. Уся ця зграйка, що працює на Росію, рано чи пізно присяде.

Час розставляє крапки над "і". Тому я виступаю за довгий, але скрупульозний юридичний підхід, щоб ці діячі не "відпетляли" через чиїсь емоційні рішення, а сіли надовго.

> **Читайте також:** Нардепу Дубінському обрали запобіжний захід у справі про держзраду

Не пропустіть головне! Підпишіться на наші оновлення в Google!

Або читайте нас там, де вам зручно!

Більше по темі:
Сергій Притула | РБК-Україна | Війна в Україні | Війна Росії проти України | Інтерв'ю

Реклама

Реклама

Ad

НОВИНИ
Новини України
Війна в Україні
Економіка
Світ
Надзвичайні події

ПОЛІТИКА

АНАЛІТИКА
Статті
Інтерв'ю
Точка зору

БІЗНЕС
Економіка
Фінанси
Авто
Tech
Енергетика
Біла економіка

ЖИТТЯ
Гроші
Зміни
Освіта
Суспільство

СПОРТ
Футбол
Баскетбол
Теніс
Бокс

STYLER
Люди
Тренди
Корисне
Смачно
Гороскопи

WAVE
Інсайдер
Стиль
Велнес
Культура
Подорожі
Смак
Зірки

РБК-УКРАЇНА UA | EN | RU

Про компанію
Редакційна політика і стандарти
Як стати нашим автором
Правила користування
Правова інформація
Політика конфіденційності
Контакти
Команда
Вакансії в РБК-Україна
Розмістити рекламу

Ідентифікатор онлайн-медіа в Реєстрі суб'єктів у сфері медіа — R40-05347 Інформаційний портал «РБК-Україна» має тримовну версію (українську, російську та англійську), головна сторінка порталу - https://www.rbc.ua. Фотографії, зображення належать їх правовласникам. Всі фотографії на Порталі, авторами яких є журналісти «РБК-Україна», розміщені на умовах ліцензії Creative Commons Attribution 4.0 International. Редакція «РБК-Україна» може не поділяти точку зору авторів. Оціночні судження не підлягають спростуванню та доведенню їх правдивості. За достовірність та зміст реклами відповідальність несе рекламодавець. Матеріали, позначені плашкою: «Прес-релізи», «Спецпроект», «Партнерський матеріал», «Promo», «Благодійність», «Резонанс» розміщуються на правах реклами і призначені, як правило, для осіб, які досягли 21-річного віку. «Новини компанії» - це інформаційний формат, що охоплює новини, події та оголошення, пов'язані з діяльністю компаній, базуються на пресрелізах, які випускають самі компанії, і за які редакція не несе відповідальність. Онлайн-медіа «РБК-Україна» призначене для осіб віком від 21 року.

© LLC «UBT MEDIA», 2006-2026.